

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **M.I.**
státní příslušnost Pákistánská islámská republika
zastoupen Mgr. Martinem Vlčkem, advokátem sídlem 736 01 Havířov,
Svornosti 86/2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 16. 10. 2023 č. j. MV-169560-2/OAM-2023, ve věci
mezinárodní ochrany

takto:

- I. Usnesení žalovaného ze dne 16. 10. 2023 č. j. MV-169560-2/OAM-2023 **se zrušuje**
a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného usnesení žalovaného, jímž žalovaný správní řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

ze dne 10. 10. 2023 zastavil dle ust. § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů. Žalobce uvedl, že dle žalovaného jeho tvrzení v posuzované žádosti o mezinárodní ochranu byly toliko obecné, nekonkrétní, nepodložené žádnými důvody a žalovaný dospěl k závěru, že neuvedl žádné nové skutečnosti, nepoukázal na žádnou podstatnou změnu okolností jeho případu a že ani žalovaný žádné nové azylově relevantní skutečnosti nebo okolnosti neshledal. S těmito závěry žalobce nesouhlasí. Má za to, že v poslední žádosti o azyl uvedl z jeho pohledu azylově relevantní důvod, a to náboženské potíže a obavu o svůj život. Zdůraznil, že byl připraven tento azylově relevantní důvod blíže vysvětlit v průběhu osobního pohovoru za účasti tlumočníka. Pohovor však s ním nebyl realizován. Teprve po doručení napadeného usnesení se dozvěděl, že s ním žádný pohovor nebude proveden, a že mu mělo být umožněno písemně nebo jiným vhodným způsobem sdělit důvody žádosti. Vyslovil přesvědčení, že o této skutečnosti nebyl ze strany žalovaného dostatečně poučen a nebyla mu tak dána možnost patřičně odůvodnit a vysvětlit svou žádost. Měl zájem vysvětlit, že v návaznosti na závažné potíže, do kterých se v průběhu svého života dostal, a které klade za vinu striktnímu islámskému náboženství, který v jeho zemi původu vyznává celá jeho rodina a velká většina obyvatel, se zřekl islámu a je v současné době bez vyznání. Uvědomil si, že nadále nechce žít v islámské zemi, nechce být nucen k vyznávání islámu, chce žít svobodně. Je si vědom, že islám je v jeho zemi původu oficiálním ústavně zakotveným náboženstvím a není žádným tajemstvím, že příslušníci náboženských menšin jsou v Pákistánu utlačováni, diskriminováni a pronásledováni, a to jak ze strany soukromých osob, tak ze strany státních složek. Je rovněž všeobecně známo, že státní složky nejsou schopny nebo ochotny poskytovat příslušníkům náboženských menšin náležitou ochranu. K tomu žalobce odkázal na webové stránky www.amnesty.org/n/latest/news/2023/08/pakistan a další. Žalobce uzavřel, že s ohledem na uvedené skutečnosti má za to, že usnesení žalovaného, jímž bylo řízení podle § 11a odst. 3 zákona o azylu zastaveno z důvodu, že nebyla shledána podstatná změna okolností vztahující se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo hrozbě vážné újmy podle § 14a zákona o azylu, je předčasné a proto nesprávné.

2. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Vyslovil názor, že postupoval procesně správně a nedopustil se pochybení. Žádost žalobce zhodnotil i ve světle judikatury Nejvyššího správního soudu. Aktuální žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany na území ČR je již třetí v pořadí. Ve své další opakované žádosti žalobce neuvedl žádné skutečnosti, a ani nepoukázal na žádnou změnu okolností jeho případu vztahující se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Žalobce neuvedl naprosto žádné důvody jejího podání.
3. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., s. ř. s., v platném znění, v mezích žalobních bodů a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce podal dne 10. 10. 2023 další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, v níž uvedl, že „je v nebezpečí v zemi původu kvůli náboženským problémům. Žádá o mezinárodní ochranu, jelikož chce zachránit svůj život a své důvody může správnímu orgánu vysvětlit. Jedná se o důvody nebezpečné, na základě kterých může být jeho život po návratu do země zničen.“ Tato opakovaná žádost je napsána v anglickém jazyce. Součástí správního spisu je informace pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany, kteří podali opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Tato listina je v anglickém jazyce a je opatřena podpisem žalobce.

5. U jednání soudu pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že předmětné poučení žadatele o azyl předávaly žalobci orgány policie.
6. Žalobce u jednání ohledně předmětné listiny obsahující informace pro žadatele o azyl uvedl, že anglicky se dorozumí, poučení rozuměl. Následně upřesnil, že pokud v červnu 2021 při pohovoru na dotaz správního orgánu odpověděl, že rozumí také anglicky, tak mínil tím to, že je schopen se běžně dorozumět. Žádost o udělení mezinárodní ochrany, která je v anglickém jazyce sepsal vlastnoručně, při sepisu mu pomáhal kamarád. Jeho rodným jazykem je jazyk paštu, v tomto jeho rodném jazyce mu poučení žadatele o azyl předloženo nebylo. Poučení žadatele o azyl obdržel od orgánů policie v přijímacím středisku v Zastávce u Brna. Správnímu orgánu doručil toliko žádost o udělení mezinárodní ochrany, která je obsahem správního spisu a předpokládal, že na základě této žádosti bude přizván k pohovoru, během něhož bude mít možnost tuto žádost ještě doplnit. Sám o své vlastní vůli písemně ani jiným způsobem nic nedoplňoval.
7. Součástí správního spisu je rovněž protokol o doplňujícím pohovoru ze dne 29. 6. 2021 k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterýžto byl s žalobcem sepsán v rámci prvního řízení o udělení mezinárodní ochrany, tedy k jeho žádosti ze dne 25. 12. 2019. Pohovor byl s žalobcem proveden v jazyce urdu za přítomnosti tlumočníka. Na úvod doplňujícího pohovoru žalobce prohlásil, že sice rozumí jazyku urdu, jeho mateřský jazyk je ale paštu. Rozumí také anglicky. Dle tohoto protokolu žalobce byl poučen, že je povine v průběhu řízení poskytnout ministerstvu vnitra nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Současně mu bylo sděleno, že v případě neposkytování takových informací správní orgán řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. d) zákona o azylu zastaví. Ve spise je rovněž rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2021, které nabylo právní moci 20. 8. 2021, jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice ze dne 25. 12. 2019 a mezinárodní ochranu žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, neudělil. V tomto rozhodnutí jsou zjištěny z pohovoru, který byl s žalobcem proveden 20. 1. 2020 na jeho žádost v jazyce urdu za přítomnosti tlumočníka jazyka urdu.
8. Ze spisu se dále podává, že dne 3. 4. 2023 žalobce podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, o níž žalovaný rozhodl 10. 5. 2023 tak, že tato žádost je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Rozhodnutí nabylo právní moci 16. 5. 2023. Dne 10. 10. 2023 žalobce podal další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalobou napadeným usnesením ze dne 16. 10. 2023 č. j. MV-169560-2/OAM-2023, které nabylo právní moci 23. 10. 2023 bylo správní řízení o této žádosti zastaveno dle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.
9. Součástí správního spisu jsou dále informace, které žalovaný shromáždil v průběhu posuzovaného správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Pákistánu, a to Informace MZV ČR č. j. 113244/2023-MZV/LPTP ze dne 13. 6. 2023, Možnost ochrany před protiprávním jednáním soukromých osob a Informace OAMP: Pákistán – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 5. 5. 2023.
10. Krajský soud doplnil dokazování, a to rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č. j. 18 Az 22/2023-38, kterým zdejší soud rozhodl o žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze

dne 10. 5. 2023 č. j. OAM-388/ZA-ZA11-HA13-2023, kterým byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřípustná ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zastaveno dle § 25 písm. i) téhož zákona. Krajský soud žalobu žalobce zamítl. V odstavci čtvrtém rozsudku soud učinil zjištění, že při poskytnutí údajů k první žádosti o mezinárodní ochranu žalobce označil za jazyk, jímž je schopen se dorozumět, jazyk paštu, urdu a angličtinu. V pohovoru k první žádosti o mezinárodní ochranu dne 20. 1. 2020 vedeném v jazyce urdu opět sdělil, že hovoří jazykem urdu, paštu a anglicky. Při doplňujícím pohovoru dne 29. 6. 2021 řekl, že rozumí jazyku urdu, mateřským jazykem je však paštu, rozumí také anglicky, takže případně použije nějaké slovo anglicky. Pohovory byly žalobci vždy zpětně přetlumočeny za účelem kontroly, přičemž nevzněl žádné námitky do jeho obsahu a protokolace.

11. Krajský soud žalobcem navrhovaný důkaz jeho výsledkem jako účastníka řízení neprovedl, neboť jej nepovažoval za podstatný pro rozhodnutí o jeho žalobě a shledal tento navrhovaný důkaz nadbytečným.
12. Žalobou napadeným usnesením ze dne 16. 10. 2023 č. j. MV-169560-2/OAM-2023 žalovaný správní řízení o opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice ze dne 10. 10. 2023 zastavil dle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný konstatoval, že posoudil důvody další opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a provedl srovnání s jeho tvrzeními, která učinil v rámci předchozích správních řízení ve věci mezinárodní ochrany. Dle žalovaného v nyní posuzované žádosti žalobce uvádí, že o mezinárodní ochranu žádá, jelikož má ve vlasti náboženské problémy, nemůže se vrátit do země původu, obává se o svůj život. Žalovaný učinil závěr, že příčinu těchto obav ani původce těchto potíží však žalobce nijak nekonkretizuje s tím, že není úkolem správního orgánu za žadatele domýšlet důvody, které ho vedou k podání žádosti. Uvedl, že k jeho obecným tvrzením konstatuje, že žalobce má v případě potřeby možnost využít na ochranu svých práv ochranné prostředky, které Pákistán nabízí a odkázal v tomto směru na Informaci MZV ČR č. j. 113244/2023-MZV/LPTP, ze dne 14. 6. 2023, podle níž žalobce může vyhledat ochranu před protiprávním jednáním soukromých osob u policie, příp. federálních bezpečnostních složek, může se obrátit na soud. Žalovaný dále dospěl k závěru, že žalobce neuvedl ve své další opakované žádosti o mezinárodní ochranu v ČR žádné nové skutečnosti, nepoukázal na žádnou podstatnou změnu okolností jeho případu, a ani správní orgán neshledal takové nové skutečnosti či okolnosti, na jejich základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by cizinec byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Po vyhodnocení výše citovaných podkladů a všeobecně známých informací o zemi původu žalobce uzavřel, že v Pákistánu nedošlo k žádným zásadním změnám v politické či bezpečnostní situaci, které by mohly mít vliv na posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a učinil závěr o naplnění podmínek ust. § 11a odst. 3 zákona o azylu a řízení o další opakované žádosti žalobce zastavil.
13. Podle ust. § 3 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu), žádosti o udělení mezinárodní ochrany je projev vůle cizince, z něhož je zřejmé, že hledá v České republice ochranu před pronásledováním nebo hrozbou vážnou újmu.
14. Z citovaného ust. § 3 zákona o azylu vyplývá, že žádosti o udělení mezinárodní ochrany se rozumí již prvotní projev vůle cizince, ze kterého je zřejmé, že v České republice hledá ochranu. Z komentářové literatury k tomuto ustanovení se podává, že zákon nepředpokládá

žádné formální náležitosti žádosti, postačuje tedy, že cizinec jakýmkoli dostatečně jasným způsobem vyjádří, že chce v České republice požádat o ochranu (např. při kontaktu s policií vysloví slovo „azyl“ nebo předá lístek s tímto slovem). Nicméně v praxi dochází k základní formalizaci tohoto úkonu – zpravidla sepsáním záznamu s příslušným pracovníkem policie, kdy se tento záznam stává součástí spisu, případně vyplněním předem připravených základních formulářů v jednotlivých jazykových mutacích, které policie rovněž dává cizincům k dispozici. Na podání žádosti navazují kroky další.

15. Podle ust. § 11a odst. 3 věty první a odst. 4 citovaného zákona podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany ze účelem sloučení rodiny podle § 13 a § 14a, ministerstvo řízení usnesením zastaví. Ministerstvo může z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit podanou opakovanou a další opakovanou žádost jako přípustnou.
16. Podle ust. § 10 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen se na písemnou výzvu ministerstva, doručenou nejméně 2 pracovní dny předem, dostavit k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ministerstvo žadatele o udělení mezinárodní ochrany vyzve k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany bez zbytečného odkladu po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ve výzvu ministerstvo žadatele o udělení mezinárodní ochrany písemně poučí v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se porozumět, o právech a povinnostech žadatele o udělení mezinárodní ochrany včetně důsledků výslovného nebo mlčky učiněného zpětvzetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany a právu kdykoliv se obrátit s žádostí o pomoc na osobu zabývající se poskytováním právní pomoci nebo ochranou zájmů uprchlíků a na Úřad Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky (dále jen „Úřad vysokého komisaře“). Ministerstvo rovněž poučí žadatele o udělení mezinárodní ochrany o možnosti požádat o informace týkající se průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, které se vztahují k osobní situaci žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Nelze-li poučení uvést ve výzvě, poučí ministerstvo písemně žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přiměřené lhůtě, nejpozději do 15 dnů ode dne poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
17. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný nepoučil žalobce o jeho právech a povinnostech jako žadatele o mezinárodní ochranu při podání další opakované žádosti. Ze shora citovaného § 10 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že je povinností žalovaného poskytnout žadateli o mezinárodní ochranu poučení o jeho právech a povinnostech. Soud zastává názor, že takto zakotvenou poučovací povinnost žalovaného je nutno vztáhnout také na poučení o průběhu řízení o další opakované žádosti o mezinárodní ochranu, o posuzování její přípustnosti s ohledem na existenci nových skutečností či zjištění ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu. Jestliže žalovaný žalobce, jenž podal další opakovanou žádost, nepoučil, zatížil řízení podstatnou vadou, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného usnesení. Ze správního spisu bylo zjištěno, že v Příjímacím středisku cizinců Zastávka žalobce dne 10. 10. 2023 podal na tiskopisu žádost o udělení mezinárodní ochrany, na jehož zadní stranu uvedl, „že jeho život je v nebezpečí kvůli náboženským problémům, nebyl by ve 100 % bezpečí, pokud by se vrátil do své země, a to z důvodu újmy a nebezpečí. Takže prosí, žádá o azyl

kvůli tomu, že jeho život je v nebezpečí, chce zachránit svůj život a požádal o azyl, může své důvody blíže vysvětlit. Jedná se o nebezpečné důvody a z těchto důvodů může být jeho život zničen, když se vrátí do své země.“ K tomu žalobce doplnil svůj telefonní kontakt a e-mailovou adresu. Žalobci byla předána listina s anglicky psaným textem obsahující informace pro žadatele o mezinárodní ochranu podávající další opakovanou žádost. Tuto listinu žalobce podepsal. Předání této listiny žalobci orgány policie soud považuje za irelevantní, neboť nebylo toto písemné poučení žalobci poskytnuto v jeho mateřském jazyce, jak je upraveno v § 10 odst. 1 zákona o azylu nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Žalovaný z předchozích řízení měl vědomost o tom, a to z pohovorů, které s ním byly vedeny opakovaně, že jeho mateřským jazykem je jazyk paštu, rozumí také jazyku urdu a v jazyce urdu byly pohovor a doplňující pohovor s žalobcem v minulosti žalovaným vedeny. Žalobce sice i během předchozích správních řízení tvrdil, že rozumí také anglicky, ovšem v tomto jazyce s ním pohovor nikdy veden nebyl a žalovaný ani nikdy nezjišťoval, na jaké úrovni je žalobce schopen se v jazyce anglickém dorozumět a pochopit právní poučení žadatele podávající další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. S ohledem na tyto skutečnosti a okolnost, že žalobce v posuzované další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zcela jasně avizoval, že důvody může blíže vysvětlit, bylo povinností žalovaného, aby žalobce jednak v jeho mateřském jazyce písemně poučil o jeho právech a povinnostech žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který podal další opakovanou žádost, poučil ho o průběhu řízení, o důsledcích jednání v rámci další opakované žádosti a vyzval jej v mateřském jazyce, aby rozvedl důvody, pro něž žádá o udělení mezinárodní ochrany v České republice a sdělil jiné důležité okolnosti, které mohou osvědčit důvody pro podání žádosti a stanovil mu k tomu lhůtu.

18. Krajský soud z uvedených důvodů napadené rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem dle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém je žalovaný vázán právním názorem výše uvedeným ve smyslu § 78 odst. 5 s.ř.s. Žalovaný tedy v dalším řízení nejprve žalobce písemně či jiným způsobem poučí ve smyslu § 10 odst. 1, 4, 5 zákona o azylu o jeho právech a povinnostech, jakožto žadatele o azyl podávající další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, poučí jej také o průběhu řízení o další opakované žádosti o mezinárodní ochranu a vyzve jej, aby rozvedl důvody, pro které o mezinárodní ochranu žádá.
19. Krajský soud se již nezabýval ostatními žalobními námitkami, neboť jejich hodnocení by s ohledem na důvod, pro který soud zrušil napadené usnesení, bylo předčasné.
20. Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce, který měl ve věci zcela úspěch, se náhrady osobních nákladů řízení výslovně vzdal. Náklady ustanoveného zástupce hradí stát.
21. O odměně ustanoveného zástupce bude rozhodnuto samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku kasační stížnost **není** přípustná (§ 32 odst. 8 písm. a) z. č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů).

Ostrava 28.03.2024

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.